

A koronavírus-járvány miatt

Szerdától egy hétig bezárnák a tanintézeteket

Fotó: Nagy Tibor

Hétfőn este, lapzártakor még tartott az Országos Katasztrófavédelmi Bizottság ülése. Belső forrásokra hivatkozva a média adta hírül, hogy szerdától kezdődően egy hétre felfüggesztik az oktatást a romániai tanintézetekben. Az intézkedés preventív jellegű, a cél a koronavírus-járvány megfékezése, emiatt szükség esetén meghosszabbítható.

Antalfi Imola

Az Országos Diáktanács azt kérte az oktatási minisztériumtól, hogy a koronavírus-fertőzések megelőzése érdekében két hétre függesszék fel az oktatást a tanintézetekben.

Ludovic Orban ügyvivő kormányfő, aki részt vett a bizottság ülésén, délután közölte, több szempontból is meg kell fontolni egy ilyen lépést, az iskolák esetleges bezárása ugyanis egyrészt megzavarná az oktatási folyamatot, másrészt arra is kell gondolni, mi történik azokkal a gyerekekkel, akiknek a felügyeletét nem tudják megoldani a szülők.

Ne feledje
IDEJÉBEN
megújítani előfizetését!
Ha előfizet,
BIZTOSAN
kézhez kapja
FÉLÁRON!
Telefon:
0742-828-647

A fekete március sáromberki és nagyernyei áldozataira emlékeztek

A nagyernyei id. Csipor Antal és a sáromberki Gémes István akkor vesztették életüket, amikor megpróbálták feltartóztatni a Marosvásárhelyre tartó, fejszékkel, furkósbotokkal és vasvillákkal felfegyverzett Görgey-völgyi románokkal teli teherautókat és autóbuszokat.

5.

Palántatenger Fickón

Szász Zoltán fickói fóliásátraiban sok ezer palánta várja a tavaszt. A marosvásárhelyi származású vállalkozó 12 éve, huszonegy éve eljött a költözött párjával, Boglárkával nagyszülei falujába, hogy muskátlit, petüniát és társaik által teremtsen maguknak jövőt.

6.

Egészségügyi döntéshozók találkoztak Marosvásárhelyen

A magyarországi és a romániai egészségügyi rendszer hiányosságairól és kihívásairól, az ideai egészségügyi költségvetésről, finanszírozási lehetőségekről, a hálapénzről mint jelenségről és ennek megfékezéséről, a gyógyszerfinanszírozásról, a gyógyszerhiányról, az állami és magán-ellátórendszer problémáiról tanácskoztak február 29-én Marosvásárhelyen egészségügyi intézményvezetők.

8.

OPTICA OPTOFARM
A látás szakértője

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupillatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/265-205
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

Aktuális

Románia és a koronavírus

Mózes Edith

A koronavírus terjedésének megfékezése érdekében országsszerte betiltották az ezerfőnél nagyobb rendezvényeket – jelentette be a katasztrófavédelmi főigazgatóság vezetője, Raed Arafat.

A rendelkezés a kül- és beltéri rendezvényekre egyaránt vonatkozik. Az ezerfőnél kisebb rendezvényekről a helyi hatóságok döntenek majd. Az intézkedés egyelőre március 31-éig érvényes, de szükség esetén még meghosszabbíthatják.

A kórházakban felfüggesztették a gyakorlatozást, és látogatási tilalmat rendeltek el. A hatóságok döntése értelmében bezárnak minden olyan egészségügyi intézményt, ahol legalább egy koronavírusos eset van.

Mindenki látja, mi történik ebben az országban. Káosz és improvizálás minden területen. A vasárnapi rendelet értelmében az idén elmarad a székely szabadság napjának megünneplése is, amelyet hagyományosan a Székely vértanúk emlékművénél szoktak tartani, és aztán a prefektúra elé vonult a többzresz tömeg a korábbi években.

Izsák Balázs, a Székely Nemzeti Tanács elnöke közleményt adott ki arról, hogy a rendezvény, a marosvásárhelyi gyűlés és az azt követő felvonulás idén elmarad, és a Márton Aron-díjat is egy másik alkalommal fogják átadni.

A hatóságok arra biztatják az embereket, hogy minél gyakrabban mossanak kezet szappannal, és kerüljék a zsúfolt helyeket. Március 31-ig betiltották a repülőjáratokat Olaszországba, de senki nem (Folytatás a 3. oldalon)

Nem súlyosbodott a koronavírussal fertőzött Maros megyei beteg állapota

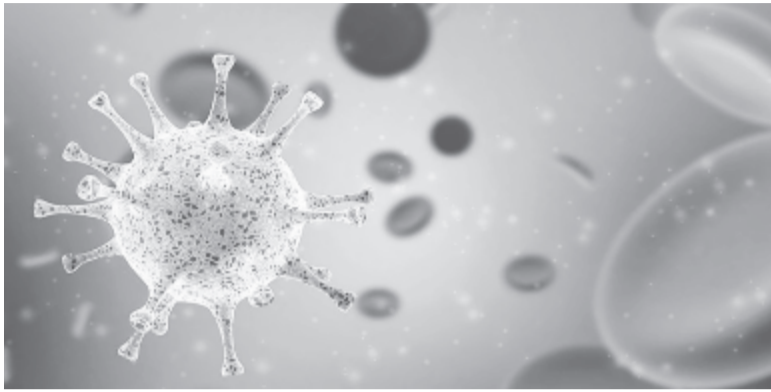
A Maros Megyei Közegészségügyi Igazgatóság képviselőinek tájékoztatása szerint folyamatban van a járványügyi vizsgálat annak a Maros megyei betegnek az esetében, akinél pozitív lett a koronavírus-teszt eredménye – tudatta tegnap sajtóközleményben a Maros megyei prefektúra.

A 70 éves asszonyt a kolozsvári járványkórházban kezelik, Kolozs megye prefektusa, Mircea Abrudean megerősítette, hogy a beteg állapota viszonylag jó, lázmentes, és nem súlyosbodott. Egyelőre öt személyt azonosítottak, akik érintkeztek a 70 éves Maros megyei beteggel, a Közegészségügyi Igazgatóság elrendelte az érintett öt személy otthoni elkülönítését.

A prefektúrai közlemény arra is kitér, hogy ha a járványügyi helyzet megköveteli, a fekvőbeteg-ellátást nyújtó kórházak csak a sürgősségi eseteket utalják be, mindaddig, amíg a helyzet ezt indokolja.

Egy koronavírussal fertőzött beteg van a megyében

A közlemény szerint Maros megyében egyetlen személy esetében volt pozitív a COVID-19 koronavírus-teszt, egy másik esetben a teszt negatív volt, és 89 személy otthoni elkülönítésben van, senkit sem tart-

Forrás: Tüdőközpont

nak intézményes karanténban. A prefektus emlékeztetett, hogy március 8-tól kezdődően tilosak azok a nyilvános vagy zártkörű rendezvények, amelyeken a résztvevők száma meghaladja az 1000 főt. „A rendezés országosan kötelező érvényű minden köztisztviselő és magánszervezet számára. Azon rendezvények, amelyeken ennél kisebb létszámú résztvevő lenne, csak a helyi közegészségügyi igazgatóság jóváhagyásával tarthatók meg.”

Március 9-én 12 órától érvénybe léptek az országos katasztrófavédelmi különbizottság határozatai a légitranszportokról azon országokat illetően, amelyeket súlyosan érintett a koronavírus-fertőzés. (a.)

Hetfőtől felfüggesztettek minden Olaszország–Románia menettérti repülőjáratot

Hetfőtől felfüggesztettek minden Olaszországból érkező, illetve Romániából oda tartó repülőjáratot március 23-áig, jelentette be hétfőn Marcel Vela ügyvivő belügyminiszter.

A miniszter szerint a döntést az Országos Katasztrófavédelmi Bizottság ülésén hozták meg, és a két ország minden repülőterére vonatkozik. Az intézkedés március 9-én, hétfőn romániai idő szerint 12 órakor lépett érvénybe, és 23-án délig tart.

Vela hangsúlyozta, a légitársaságok kötelesek közölni azokkal a román állampolgárokkal, akik Olaszországból, Kínából, Iránból, Dél-Koreából induló és Romániában átszállást biztosító járatok gépeire szállnak fel, hogy Románia területén karanténba fognak kerülni, és ezt saját felelőségükre, aláírásukkal vállalják, amikor a gépre felszállnak. A légitársaságok ugyanakkor nem engedélyezik azon külföldi állampolgárok felszállását a gépekre, akik átszállással, de Olaszországból, Kínából,

Iránból, Dél-Koreából érkeznek Romániába.

Ami a szárazföldi határokat illeti, a határátelőknl a román hatóságok figyelmeztetik az említett négy országból érkező román állampolgárokat, hogy karanténba kell vonulniuk vagy a határon levő megye területén, vagy pedig egyenesen hazamennek otthoni elkülönítés végett. Minden állampolgárnak ki kell töltenie saját felelőségre egy nyomatványt, amelyben szerepel az útvonaluk; a hamis nyilatkozat büncselekménynek bizonyul, nyomatékosította Vela. Hozzátette, beengedik az országba a négy említett országból érkező külföldi állampolgárokat is, de azok kötelesek karanténba vonulni. Az intézkedése egyelőre március 31-éig érvényesek, szövegét le az ügyvivő belügyminiszter. Elmondta ugyanakkor, hogy a tanítás esetleges felfüggesztéséről az Országos Katasztrófavédelmi Bizottság hétfő délutáni ülésén döntenek. (Agerpres)

„Lázás” vesszőfutás

Bárhogy is próbálják szépíteni a helyzetet, a koronavírus teret nyer Romániában is. De akkor lesz valóban nagy baj, ha a betegség azon társadalmi rétegek körében is felüti a fejét, ahol sem igény, sem lehetőség nincs a higiénia, azaz az egészség megőrzését szolgáló szabályok betartására. Amit korábban a kanyaró elterjedése is igazolt.

Mivel a koronavírusnak a száraz közhőgés mellett az egyik legfontosabb tünete a magas láz, nagyon fontos, hogy a lázat pontosan mérni tudjuk. Kérdés, hogy van-e mivel. Sok családban feltehetően őrzik még a jó öreg, kicsit lassú, de megbízható higanyos lázmérőt, ahol viszont kis- és nagyobb gyermekek vannak, ott valószínű, hogy rátértek a digitálisra. Ahol nincsen lázmérő, vagy hirtelenjében nem kerül elő, irány a gyógyszertár, hiszen nem illendő lázmérőt kölcsönkérni. A lábadozás időszakában, amikor úgy érzem, hogy belázasodtam, kedves ismerősömet bíztam meg, hogy vásároljon egyet. Hamarosan meg is érkezett a kínai gyártmányú kicsi ügyes lázmérővel. Igen megörültem, hogy elmondása szerint egy-két percen belül mutatja a testhőmérsékletet, sőt hangjelzéssel is figyelmeztet. Nos, ez utóbira hiába vártam, és amikor tíz perc után kivettem a hónom alól, a kijelző 35,9-es testhőmérsékletet mutatott. Már-már azt gondoltam, hogy tótágast áll bennem

a világ, és a hőemelkedésnek érzett állapot helyett kihűlőben vagyok, de lenullázva a kijelzőt, egyik családtagomon is próbát tettünk, akinél jelezte a korábban már mért értéket, majd ugyancsak 35,9-et mutatott. A művelet többször újratejtük, de a fok nem változott. Bár elkezdtem szedni a lázcsillapítót, amikor úgy éreztem, hogy délutánonként továbbra is égek össze, maradék erőmet összeszedve visszamentem a gyógyszertárba, és megkértem, hogy próbáljuk ki a helyszínen, mert lehet, hogy valamit nem jól csinállok, vagy az elem gyengült ki benne. A próba megtörtént úgy, hogy a fiatal hölgy forró vizet hozott egy pohárban, amitől a lázmérő azonnal 41 fokot mutatott, majd kijelentette, hogy az eszköz jó. Megszégyenülve kullogtam haza, de amikor hónaljban újratejtük a mérést, továbbra is kitartott a 35,9 fok mellett, holott már egyre rosszabbul éreztem magam, és lázcsillapító gyógyszerhez folyamodtam. Másnap újra visszamentem, nem a 18 lejért, hanem a pontos lázmérés miatt, de ezúttal sem jártam sikerrel. Egy szomszédos patikában érdeklődtem, hátha kaphatnék egy jó minőségű lázmérőt, de a hölgy felvilágosított, hogy csak kínai gyártmányút tartanak, azt viszont nem ajánlja, keressek egy márkásabbat. Majd felvilágosított, hogy feltehetően gyermekeknek szánt lázmérőről van szó, amit szájjában kellett volna használni.

Másnap az ellenkező irányba indultam el. Egy látványosan körbe-reklámozott gyógyszertárban a patikus vagy gyógyszerész asszisztens nő megmagyarázta, hogy a higanyos lázmérők helyett most alkoholos eszközöket forgalmaznak, és műanyag sapkát húzva rá be is mutatta, hogy csak azzal szabad lerázni, és biztosított arról, hogy jó kis lázmérőről van szó. Akkor már influenzás is volt a családban, tehát duplán szükség volt a lázmérőre. Otthon diadalmasan tettem ki az asztalra, bár, amikor a használati utasításra néztem, csalódva láttam, hogy ugyanabban az országban készült, mint az első. Hónaljban tartott öt perc után nem mutatott semmit, de tíz perc elteltével sem. Újra öltöztem, és visszagyalogoltam a gyógyszertárba. A hölgy ránézett a lázmérőre, és megállapította, hogy eltört benne a kis csővecske, amin az alkohol közlekedik, és megszünt, hogy biztosan durván bántam vele, hiszen amikor ő rázta a műanyag sapkával, nem hallotta a zörgést, ami a meghibásodására utalt volna. Aztán durván rám szölt: mit képzelek, hogy ő visszaveszi, amit én elrontottam, a saját fizetéséből fogja kitenni a lázmérő árát, ha újat ad helyette. Nem szálltam vitába vele, de megfogadtam, hogy azt a gyógyszertárat messziről elkerülöm.

Este vidéki gyógyszertárban dolgozó ismerősömmel találkoztam, aki megerősítette, hogy az említett két lázmérőnek nagyon gyenge a minősége, és ők is, mivel sokszor

megjárták, mostanában odaadják a kliensnek, hogy helyben próbálja ki, és ha jól mér, csak akkor kerül sor a vásárra, a selejtet ugyanis szó nélkül visszaveszi a cég, amelytől az árut kapták. Ennek tudatában a következő nap a város legnagyobb választékot ígérő központi gyógyszertárban próbálkoztam. Ahogy beléptem, azonnal mellettem termett egy fiatal hölgy, és érdeklődött, hogy mit szeretnék. Amikor magyarul mondani kezdtem, erélyesen kijelentette, hogy beszéljek románul. Először azt gondoltam, hogy továbbmegyek, de mivel nehezemre esett a járás, maradtam. Odakísért a polchoz, és az üveg mögött mutatta meg a lázmérőket, azt a kétfélet, amivel már pórul jártam. Megjegyeztem, hogy csak akkor vásárolok meg, ha kipróbálhatom. Dühösen nézett rám, hogy mit gondolok, beteszem a feltételezhetően izzadt hónom alá a lázmérőt, amit véleménye szerint használat után főtleníteni kell. A főtlenítést illetően egyeztettem a véleményünk, az viszont meglepett, hogy a város híres gyógyszertárban ilyen járványos időszakban nincsen egy permetyi főtlenítőszert. Nem részletezem tovább, a lehető leggyorsabban távoztam, és utolsó reményként a volt Kossuth utca sarkán levő patikában próbálkoztam. Kedvesen, előzékenyen szölköztem hozzá, a gyógyszerésznő egy márkás, a másik kettőnél alig néhány lejjel többbe kerülő lázmérőt hozott, és természetesnek vette, hogy ki aka-

rom próbálni. A próba sikerült, és a lázam azóta az enyhe torokfájással együtt elmúlt, ezt a lázmérő is pontosan tükrözte.

Viszont azóta is azon gondolkodom: ha történetesen egy koronavírussal fertőzött ember járja meg ezeket az utakat, hány embertársának adhatta volna tovább a fertőzést.

Bár elismerem, hogy bennem lehet a hiba, és nem tudom a digitális eszközöket megfelelően kezelni, és feltehetően „diót török” a vékony nyakú alkoholos lázmérővel, ekkora járvány kezdetén jobban oda kellene figyelni arra, hogy a gyógyszertárakban is olyan minőségű termékeket kínáljanak, amelyek kiállják a próbát, és amelyek márkája szavatolja a minőséget. Az egészségügyi eszközöket árusító szaküzletek ugyanis közel sem olyan gyakoriak, mint a patikák.

Ugyanakkor azt is elismerem, hogy a lázmérőknél sokkal nagyobb probléma, hogy a gyógyszertárakból alapvető gyógyszerek hiányoznak hetek óta, és nincs honnan beszerezni azokat a pajzsmirigy-, cukor- és más betegségekben szenvedőknek. Az exminiszter asszonytól – akit a „cirkuszt a népek” eljárás jegyében megalázó módon hurcoltak a rendőrségi fogdából a kórházba és vissza –, sokkal inkább ezt kellett volna számon kérni, hiszen emberek ezreinek egészségével játszani a megvesztegetés vádjánál sokkal súlyosabb mulasztást jelent. (bodolai)

Elmarad a Könyv és gyertya díjátadó gála, a Csík zenekar koncertje és a március 15-i emlékűnnepség

Figyelembe véve a román járványügyi hatóságoknak a koronavírus-terjedés megfékezésére vonatkozó döntését, a 2020. március 14-ére meghirdetett Könyv és gyertya díjátadó gála, a Csík zenekar koncertje, valamint a Postarétre tervezett március 15-i emlékűnnepség és koszorúzás elmarad.

Az RMDSZ Maros megyei szervezetének vezetősége március 15-én koszorút helyez el az 1848/49-es forradalom és szabadságharcra emlékezve a Maros megyei magyarság nevében a Székely vértanúk emlékművénél.

Maros megyei RMDSZ

Az RMDSZ a koronavírus-járvány miatt lemondja tömeges köztéri rendezvényeit

A hatóságok szigorítását és a közegészségügyi helyzetet figyelembe véve az RMDSZ nem szervezi meg idén március 15-i tömeges köztéri megemlékezéseit. A szövetség szerint a legfontosabb az, hogy a magyar közösség tagjai biztonságban legyenek, egészségüket ne veszélyeztesse semmi. Az RMDSZ azt javasolja a magyaroknak, hogy március 15. alkalmából egyéni vagy kis csoportokban helyezték el koszorúikat az emlékhelyeken, így tesznek a szövetség helyi és országos vezetői is. A koszorúzási időpontokat és annak feltételeit a helyi szervezők fogják bejelenteni. A szövetség arra kér mindenkit, hogy tartsa be a közegészségügyi előírásokat! (RMDSZ-tájékoztató)

Külön fogadják a krónikus és az akut betegeket

A családorvosi rendelők között is vannak, amelyek megelőző intézkedéseket hoztak/hoznak a koronavírussal való fertőzés kockázatának csökkentésére. A marosvásárhelyi Valfitomed családorvosi kabinet például március 1-től módosította a rendelési eljárást a krónikus betegségekben, illetve a heveny megbetegedésekben szenvedő páciensek esetében. Felhívják a figyelmet, hogy a fertőző betegségek tüneteivel (elsősorban a légzőszervi fertőzések esetében) a betegek ne jelentkezzenek a rendelőben anélkül, hogy előtte előjegyzésért felhívják a családorvosi kabinetet. Ugyanakkor biztosítják a pácienseket, hogy a lehető leghamarabb megvizsgálják őket, szükség esetén akár otthonukban is.

Szünetel az oktatás a George Emil Palade MOGYTTE-n

A marosvásárhelyi George Emil Palade Orvosi, Gyógyszerészeti, Tudomány- és Technológiai Egyetem (MOGYTTE) igazgatótanácsa rendelkezése értelmében március 10. és 13. között felfüggesztik az egyetemen az oktatást. Az intézkedés a koronavírus-fertőzés veszélyének csökkentése érdekében történik. A rendelkezés értelmében március 10. és 13. között felfüggesztik Marosvásárhelyen az egyetem teljes struktúrájában a kurzusokat, a klinikai gyakorlatot, a gyakorlatokat és szemináriumokat. Mindegyik kar maga rendelkezik a fenti tevékenységek bepótlására vonatkozó specifikus intézkedésekről, a kommunikációs eszközök és az online platformok segítségével tartják meg az előadásokat, és értékelik a diákok teljesítményét – áll az egyetem igazgatótanácsának közleményében.

A fekete március sáromberki és nagyernyei áldozataira emlékeztek

„Példájukból erőt merítve kell bátran helytálljunk és küzdjünk jogainkért”

Az 1990-es tragikus márciusi eseményekre emlékeztek szombaton este Nagyernyében. A fekete márciusnak nem csak marosvásárhelyi áldozatai voltak. A nagyernyei id. Csipor Antal és a sáromberki Gémes István akkor vesztették életüket, amikor megpróbálták feltartóztatni a Marosvásárhelyre tartó, fejszékkel, furkósbotokkal és vasvillákkal felfegyverzett Görgény-völgyi románokkal teli teherautókat és autóbuszokat. A községbeliek közül többen megsebesültek, volt olyan, akit elítéltek, mások Magyarországra voltak kénytelenek elmenekülni. Az akkori eseményekre, az áldozatokra emlékeztek a helyi kultúrotthonban, a község elöljárói azt megelőzően koszorút helyeztek el a sáromberki temetőben Gémes István sírjánál, valamint a nagyernyei temetőben id. Csipor Antal sírjánál.

Antalfi Imola

Nagyernye község polgármestere, János Ferenc, a község RMDSZ-elnöke, Márkos Pál harminc év távlatából emlékezett meg Gémes Istvánról a sáromberki temetőben, és a gyászoló család jelenlétében koszorút helyeztek az elhunyt sírjára.

„Az erdélyi magyar közösségért áldozta életét a 41 éves elhunyt Gémes István, példaképe ő közösségünknek. Arra serkent, hogy hétköznapjainkat, ünnepeinket tudatosan éljük meg, őrizzük meg magyarságunkat. Áldott legyen emléke!” – mondta a temetőben összegyűlt megemlékezők körében János Ferenc polgármester. Wass Albert A gyökér megmarad című versét Kádár Zsolt szavalta. Porkoláb Levente, Sáromberke református lelképásztora szövegét az egybegyűltekhez, akik három évtizeddel a véres márciusi események után eljöttek emlékezni Gémes Istvánra és azokra az eseményekre, amelyek meghatározták a község sorsát. „Népünk folyamatosan kénytelen volt a vért áldozni a szabadságért. 1526-ban Mohácsnál az ország színe-javának a vére színezte a mohácsi mezőt, 1741-ben, a pozsonyi országgyűlés alkalmával Mária Terézia királynő meghatározó beszéde nyomán a magyar rendek megfogadták, hogy vérüket és életüket fogják áldozni a királynőért, és így fogják támogatni a harcban. Ezt később valóban meg is kellett tenniük, az 1848–49-es szabadságharc alkalmával, hiszen, mint tudjuk, vérbe fojtották a szabadságharcot és forradalmat. Az első és második világháborúban is több tízezer magyar katona halt hősi halált. 1956 szintén azt példázta, hogy vérünkkel kellett fizetnünk azért, mert a szabadság iránti vágyunk olyan hatalmas volt. Legutoljára 1990 már-

Fotó: Antalfi Imola

ciusában, amikor a magyarság a könyves-bibliás-gyertyás felvonulás mellett remélte, hogy ki tudja vinni vagy meg tudja szerezni azokat a jogokat, amelyek jogosan illették meg. Tudjuk, hogy ez nem így történt, és nagyon sokan 1990 márciusában az életükkel kellett fizessenek a bátor kiállásért. Köztük a sáromberki Gémes István is, aki a sáromberkiek elmondása szerint saját testével próbálta megállítani a Görgény-völgyi falvakból Marosvásárhely felé tartó, embereket szállító teherautót, és ennek következtében lelte halálát. Pontosan ez a bátor és merész kiállás nyújt ma is reményt, hogy jönni fog egy jobb kor, és próbáljunk bátran helytállni elveinkért, tudjunk küzdeni szabadságunkért. Mert ma is azt tapasztaljuk, hogy cseppenként kéri a vérünket, apránként veszik vissza a korábban megszerzett jogainkat; a kétnyelvű tábláinkat 30 év után is lefestik, és sok más atrocitással találjuk szembe magunkat – mondta a lelképásztor, vigasztalódást kívánva Gémes István családjának.

A megemlékezés a nagyernyei temetőben id. Csipor Antal sírjánál folytatódott, ahol a gyászoló családtagok jelenlétében helyezték el a kegyelet koszorúját. Felszólalt János Ferenc polgármester, Szász Attila, Nagyernye református lelképásztora hirdetett ígét, majd megemlékezett a tragikus körülmények között, életének 63. évében elhunyt id. Csipor Antaltól. „Nem ilyen fordulópontot kellett volna vegeny a sorsa, Csipor Antal ártatlan áldozata volt a harminc évvel ezelőtti eseményeknek, amelyek annyi fájdalom okoztak családjának, közösségünknek, és amelyeknek nem szabad megismétlődniük. Csipor Antal családja ma is érzi a fájdalmat, velük vagyunk, mert ez a fájdalom közös” – mondta. Kincses Előd jogász, aki 1990 elején a Nemzeti Megmentési Front és a Nemzeti Egység Ideiglenes Tanácsának Maros megyei alelnöke volt, szintén leróta kegyeletét Csipor Antal sírjánál. „Ha normális országban élünk, akkor Csipor Antalt 30 évvel ezelőtt nem gyilkolják meg. Jogász-

ként kijelentem, az a sofőr, aki őt halálra gázolta, akarattal tette, és ha normális országban élnénk, akkor már felelősségre vonták volna. Hiába tettünk meg mindent, a felelősségre vonás nem történt meg. Mi, vásárhelyiek tisztában vagyunk azzal, hogy ha Sáromberke, Nagyernye és Marosszentgyörgy nem szűri meg az agresszorokat, talán még tragikusabban alakultak volna a marosvásárhelyi események. Ezt az áldozatot megköszönjük” – mondta Kincses Előd. János Ferenc és Márkos Pál megemlékezett azokról is, akik megsérültek amikor megakadályozták a felbujtott románokkal teli járművek áthaladását.

Céljaink ugyanazok, mint ezelőtt harminc évvel

A megemlékezés a nagyernyei kultúrotthonban folytatódott, János Ferenc köszöntötte a jelenlevőket, helybéli lakosokat, röviden felidézve a '90. március 20-i eseményeket. A rendezvényen részt vett Péter Ferenc megyei tanácselnök, a Maros megyei RMDSZ elnöke, Kolcsár Károly körzeti RMDSZ-elnök, Márkos Pál, Nagyernye község RMDSZ-elnöke, helyi tanácsosok.

Péter Ferenc hangsúlyozta: kultúránk, nyelvünk, hagyományaink a legfontosabbak, e gondolatok mentén alakult meg 30 évvel ezelőtt az RMDSZ. „A decemberi események végén és januárban voltak bátor emberek, akik felismerték, hogy a romániai magyarságnak össze kell fognia. Volt bátorságuk létrehozni a romániai magyar érdekképviseletet. Eltelt 30 év, sokan többet vártak, mint amit kaptunk, hosszú lista van arról, amit sikerült megvalósítani, elsősorban az oktatás, a kultúra, a visszaszolgáltatás terén, de még bőven van mit tenni... Ha viszont hiányzik egy erős szervezet, amely továbbvige ügyeinket, elveszítjük a megszerzett jogainkat. Fontos, hogy megőrizzük az egységet, kiálljunk céljainkért, amelyek ugyanazok, mint amiket ezelőtt harminc évvel megfogalmaztunk” – mondta Péter Ferenc, majd az RMDSZ nevében elismerő oklevelet nyújtott át János Ferencnek, Kolcsár Károly-

nak, valamint Márkos Pálnak mindazért, amit közösségükért tettek és amire a jövőben vállalkoznak.

Kolcsár Károly felszólalásában szintén emlékezett azokra, akik 30 éve kiálltak jogainkért, és megsebesültek vagy életüket veszítették.

Az RMDSZ 30 – Mindig a magyarokért karaván keretében a Bekecs Néptáncgyűttes Reliktum című folklorműsora után Kádár Zsolt ismét elszavalta Wass Albert A gyökér megmarad című versét.

Amit nem fognak a történelemlönyvekben leírni

János Ferenc az 1990. március 20-án történelemre emlékezett vissza. „Az utolsó busz a blokk előtt megállt, a vasvillákkal, furkósbotokkal és kaszákkal felfegyverkezett emberek kiszálltak belőle, utánunk szaladtak, a lépcsőház ablakait betörték. Az embereket, akik véletlenül az utcán voltak, és nem volt idejük elmenekülni, elkapták, és soha nem látott kegyetlenséggel üldözték őket. A rendőr felesége annak idején ezt nyilatkozta. Egy nagyernyei magyar ember elmondta: egy nyitott nagykocsiból, mielőtt megállt volna, valakik köveket dobáltak ki, majd leszálltak, és az itteni embereket ütötték, verték. Így esett áldozatul Szombati Zoltán, Dobos József, Papp György is. Közben a lakosság félreverte a harangokat, és a szirénát is bekapcsolták. Egy teherautó pár személylyel belerohant az üzlet előtt álló tömegbe, elgázolva négy ernyei lakost – Csipor Antal, Balázs Dezsőt, Nemes Zoltán és Gézát. János Ferenc hangsúlyozta, dokumentumok vannak ezekről az eseményekről.

A történeteket Márkos Pál egészítette ki „egy kis történelemórával, amit nem fognak a történelemlönyvekben leírni”. – Kötelességünk továbbadni a fiataloknak, és nem utolsósorban az ide költözött lakosoknak, akik Nagyernyében csak a vizet, kanalizálást meg az aszfaltozást értékelik, és nem tudják, hogy milyen nehézségeken ment át a falu. Nem tudják, hogy március 22-én a román hadsereg tankjai és kétélű járművei kísérték a hazautazó Görgény-völgyi „turistákat”. Azt sem tudják, hogy a megyei vezetés részéről az 1990–2000-es években semmilyen támogatást nem kapott a község, minden háztartás önerőből két tehén árával kellett beszálljon a gázvezetés megoldásába. 30 év után megszépülnek és sikertörténeté alakulnak a nehézségek, de a történeteket nem lehet elfelejteni: a március 19-én megtörtént verekedést a vásárhelyi RMDSZ-székházban, a Sütő András szemét kiverő hordát, nem lehet elfelejteni sem a falustársainkat, Ferenc Józsefet és Nagy Árpádot, akik szintén a székház padlásán rekedtek, ahol névsort készítették, hogy bár az emlékek

maradjon meg. A Vásárhelyi Rádió közvetítette a 19-i eseményeket, és 20-án bejelentette, várható, hogy megérkeznek a Régenből induló elbolondított emberekkel teli buszok. 20-án délután az átvonuló buszokról meg teherkocsikról emberek szálltak le, és a járdán levő személyeket, akik nem tudtak vagy nem akartak elfutni, megverték, de 16 óra után fordult a kocka, mert egy maroknyi csapat felvállalta a falu megvédését, és a munkából hazaérkező falustársakat értesítették, hogy ha megszólalnak a harangok, akkor nagy a baj, és mindenki, amivel csak lehet, jöjjön a központba, ahol már javában állt a bál. A Marosvásárhely felé tartó több mint 30 buszból Nagyernyében visszafordult mintegy 15. A leszállított „turisták” a régi kollektív gazdaságon keresztül a vasúti forgalmat választották, úgy, hogy tüzet raktak a sínekre, hogy megállítsák a vonatot, és úgy tértek vissza Régenbe, miután az akkori Nemzeti Megmentési Front elnökénél, János Ferencnél nyilatkozatot adtak, hogy nem történt bántódásuk, és otthagyták a „kiránduláshoz” használt fejszékert, botokat. A falu egy megboldult méhkasozó hasonlított, de a forgalom Vásárhely felé megállott, és csak szűrőkön keresztül lehetett bejutni. „Eredményeink”: két halott, Csipor József 64 éves nagyernyei lakos és Gémes István 41 éves sáromberki személy, akit a Dumitru Butilca által vezetett fekete Dacia gázolt el. Ioan Covaci által vezetett tehergépkocsi a 64 éves Csipor Antal gázolta halálra, és közben még három társát: Balázs Dezső bácsit, Nemes Zoltánt és Pényi Józsefet sebesítette meg. A balesetet elkövető sofőröket felmentették a gyilkosság vádjá alól. Ha Nagyernye, Sáromberke és Marosszentgyörgy nem szűri meg a román agressziót, akkor lehet, hogy megverték volna a magyarokat Vásárhelyen, így győzött a magyarság, de ez olyan győzelem volt, ami után – keserű szájjal kell elmondanom – Marosvásárhely és az azt körülvevő falvak magyar lakossága harminc százzal csökkent. A megtorlás Ernyét sem kerülte el. Meghurcolták Nagyernyéből Papp Istvánt, aki nélkül nem lett volna sorompó, és aki sajnos már nincs közöttünk. Hajdú Elek, Csiszér Árpád, György Laci és Szakács Gyurika, ők azok, akiket kihallgatásra vittek, de szerencsére egyikük sem került börtönbe, köszönhetően János Ferencnek, az akkori Megmentési Front elnökének, aki íratta a nyilatkozatokat. Sajnos Sáromberkén nem így történt, és a néhai Vajda Domokost és ifjú Vajda Ferikét ártatlanul elítélték és bezárták. Nagyernyéből még Frunza Attila kellett elmenekülnön Magyarországra, ahonnan segíti az itteni munkavállalókat. Iklandról Tofán Mihály, Lengyel Lázár és a néhai Tolvaj Lajos kellett elmenekülnön. Köszönet mindenkinek, az egész falu lakosságának a kiállásáért, mind magyaroknak, mind románoknak, mert minden ember, aki részt vett ezeken a mozgalmas napokon, a faluját szerette és védte az idegenektől – mondta Márkos Pál. Hozzátette, ezek az események is közrejátszottak abban, hogy Nagyernye községet 20 éve az RMDSZ csapata vezeti, 2000-től János Ferenc a polgármestere.

– Az idei év is választási év, és mint az RMDSZ községi vezetője, büszkén mondhatom, hogy husz jól felkészült tanácsosjelöltünk van és a jelenlegi polgármester is vállalja a következő négy év nehézségeit – fogalmazott Nagyernye RMDSZ-elnöke.

MAGYARÓ

Szerkesztette: Nagy Székely Ildikó

Gáz- és szennyvízhálózat

2020 a tervezések éve

A Felső-Maros mentén, Szászrégentől felfele csak két Maros megyei községben – Alsóidecsen és Marosfaluiban – van bevezetve a gáz, így Magyaró jövőjét illetően ez az egyik legfontosabb beruházás – tudtuk meg Kristóf József polgármestertől.

Az országban pár száz községet érintő hiányosság orvoslására öt szomszédos önkormányzat fogott össze – a magyarói mellett a marosvécsi, a felsőrépai, a marosoroszfalu és a dédai – tájékoztatót a második mandátuma végéhez közeledő, a helyhatósági választásokon újabb megbízatásért induló községgazda. Első lépésként elkészül egy közel százezer lejes tanulmány, a továbbiakban kormánytámogatásra látnak esélyt. A tervek szerint, miután a majdani kivitelező a fővonalat Dédabisztrával összekötötte, a

pályázó községek csatlakoztatására is sor kerülhet. A munkát jó pár évig minden bizonnyal eltart – tette hozzá a községgazda.

A „kemény dió” kategóriába tartozik a szennyvízhálózat kiépítése is. Magyarót belefoglalták a megyei mestertervbe, így – sok más köz-

séghez hasonlóan – hosszú évek óta arra vár, hogy mozduljon valami ezen a téren. Mivel időközben a gazdasági mutatók megváltoztak, a 2012-ben benyújtott előtanulmány helyett újat kell készíteni. Ezt egy bukaresti cég nyerte meg, a dokumentációnak az ideiglenes végéig kell összeállnia. A magyarói önkormányzat tanácsai határozat alapján egyénileg is próbál pályázni a szennyvízhálózat kiépítésére, e célból be is nyújtottak egy 3,5 millió euróra vonatkozó finanszírozási kérelmet. A munkálatba a mesterterven kívül eső utcákat, mellékutakat foglalták bele, az elkövetkezőkben erre is terv készül.

A jövőbeli fontosabb célkitűzések között szerepel a magyarói, valamint a fickói kultúrotthon

felújítása is, amit uniós forrásból valósítana meg az önkormányzat. 2020 tehát a tervezések éve – összegzett a polgármester.

Kristóf József a „fájó pontok” között említette a holtmarosi sós vízi gyógyfürdő tervét is. A sok éve tervezett beruházásra helyi alaptól nincs lehetőség, mivel azonban a magánszférából mutatkozott érdeklődés a terület bérbevitelére, köz-magán társulás (PPP – partneriat public privat – projekt) révén megvalósítható lenne. Az önkormányzat a közművesítéssel járulna hozzá a létesítmény kialakításához, elvárásuk pedig az lenne, hogy a vállalkozó helyi munkaerőt alkalmazzon.

Jól halad az aszfaltprojekt

Magyaró polgármestere elégedett az elmúlt évek megvalósításaival. Mint korábban olvasóinknak is beszámoltunk, a helyi önkormányzat az országos helyi fejlesztési program keretében 2017-ben hat és fél millió lejt nyert a közúti utak aszfaltolására. A több mint hat kilométerre vonatkozó beruházás 20–25 százalékban készült el, a hatból egy kilométeren befejeződött a munkálat. Ottjártunkkor Fickón készítették elő az aszfaltot. Ebben az időszakban Holtmaroson is nekifognak, és az előkészített magyarói utcákra is ruházzák az aszfaltot – tájékoztatót a polgármester, majd hozzátette: a szerződésben meghatározott kivitelezési határidő 2021 januárja.

Az önerőből finanszírozott munkálatok kapcsán Kristóf József örömmel számolt be a holtmarosi és a fickói székely kapuról, amelyet tavaly a falunapok alkalmával állítottak. Szintén a múlt évben fejezték be a fickói iskola teljes felújítását, ez a beruházás is helyi forrásból valósult meg.

Emellett folytatták a járdaépítést, közel 800 méter járdát hoztak létre Magyarón és Holtmaroson.

Fogorvosi rendelőt terveznek

Tavalyi megvalósítások között szerepel a volt kollektív gazdaság irodaépületeinek felújítása is. Az épületegyüttes első részét a posta

bérli, a középsőben szociális központot működtetnek – itt a családi erőszak áldozatainak biztosítanak 24, illetve 48 órás védelmet, a négy közösségi asszisztensnek irodát, a szászrégeni diakóniai szolgálatnak pedig egy raktárhelyiséget bocsátanak a rendelkezésére –, a harmadik épületrészben pedig egy fogorvosi rendelőt szeretnének kialakítani.

– Magyarón már három éve hiányzik ez a szolgáltatás, a helybéli Szászrégenben kezelik a fogukat, így nagy szükség van egy korszerű rendelő kialakítására és bérbeadására – fejtette ki a polgármester.

Kristóf József arról is beszámolt, hogy a múlt évben Fickón bővítették a vízhálózatot. A település és az Idecsapatak közötti völgyben hat, állattenyésztéssel foglalkozó család él, akik eddig nem voltak rácsatlakoztatva a hálózatra, így székérrel kellett hordaniuk a vizet. A hiányosságot a helyi tanács az Aquaserv és a gazdák összefogásával oldotta meg.

Nem lesz több áradás az Állomás utcában

A Maros Megyei Tanáccsal együttműködve a helyi önkormányzat tavaly egy húsz éve fennálló problémát is orvosolt.

Az Állomás utcától a disznajói útig húzódó megyei út a házak felé lejt, így a tavaszi esőzésekkor a környező porták víz alá kerültek. A községgazda az ügy rendezése érdekében már első mandátuma alatt többször folyamodott a megyei tanácshoz, de meghallgatásra csak 2016-ban talált.

– Ezért külön köszönettel tartozom Péter Ferenc tanácselnöknek és Márton Katalinnak, a megyei tanács ügyi igazgatósága vezetőjének. Egy 650 ezer lejes pályázat révén, pár év alatt fedett sáncok épültek a problémás útszakasz két oldalán, a munkálat tavaly fejeződött be. A lakosok minden évben homokzsákokkal készültek az áradásra, idén első alkalommal nincs erre szükség – mondta a polgármester.

Palántatenger Fickón

Szász Zoltán fickói fóliasátraiban sok ezer palánta várja a tavaszt. A marosvásárhelyi származású vállalkozó 12 éve, huszonévesen elején költözött párjával, Boglárkával nagyszülei falujába, hogy muskátlik, petúniák és társaik által teremtsen maguknak jövőt.

A fiatalok közös álmát, a virágkeresetet beindítását Zoltán szülei is támogatták, anyja a növények nevelésében, víz- és gázszelvény apja ezermesterként a különféle karbantartási, fejlesztési munkálatokban segített. Látogatásunkkor Ilonával, az édesanyjával is találkoztunk, aki – akárcsak fia és menyje – emlékezett még arra, hogy a Népszavak 2009-es indulásukról is tudósított.

– *Miért éppen a virágok?* – tértem vissza az akkori időszakra beszélgetésünk elején.

– Autószerelői szakon végeztem a középiskolát. Tanulmányaim befejeztével két lehetőségem volt: alkalmaztam magam egy műhelybe, vagy a saját lábomra álltam. Utóbbi mellett döntöttem. Több ismerősöm számára járhatónak bizonyult ez az út, ezért próbálkoztam én is a növénytermesztéssel – idézte fel Zoltán a kezdeteket.

A fiatalember 2005-ben Marosvásárhelyen hozta létre az első fóliát. Egy évvel később édesanyja, aki korábban varrodában dolgozott, társult a vállalkozáshoz.

– Muskátlival kezdtük, illetve pár napon virággal és zöldségekkel. Mindenből egy keveset termesztettünk – vette át a szót Ilona. Aztán újra Zoltán volt a sor:

– Az első év annyira jövedelmező volt, hogy tudtuk: ezt folytatni, fejleszteni kell. Akkoriban valóban volt minek örülni. A muskátlik például ugyanannyiért értékesítettük, mint most, a költségek viszont jóval alacsonyabbak voltak. 2008-ban vásároltuk meg a fickói házat – a rokonok, ismerősök miatt választottuk ezt a falut –, és egy év múlva be is indult a virágtermesztés. Akkor még csak két fóliasátrunk volt, ma már nyolc sátorban, 1700 négyzetméteren neveljük a növényeket – tette hozzá a vállalkozó, majd azt is elűjságotta, hogy a tavaly éltek a Pro Economica Alapítvány székelyföldi pályázatsomagja nyújtotta lehetőséggel, egy új, korszerűbb, háromrészes fóliasátorra nyújtottak be pályázatot, és sikerrel jártak. A fóliasátoznak június végén kell megérkeznie.

Sok ezer cseréplakó

Az indulásra visszatekintve a házaspár az egyik legnagyobb kihívásként a sátrak téli fűtését említette.

– Hideg éjszakákon kétóránként felváltva keltünk fel a férjemmel, hogy ébren tartsuk a tüzet – mesélte Boglárka, aki végzettsége szerint óvónő. Most már korszerű, automa-

Fotó: Nagy Tibor

tikus fűtésrendszerük van, így az éjszakáik is nyugodtabbak – fűzte hozzá a családfő. Zoltántól azt is megtudtuk, hogy a virágokat az ország déli részében, nagyüzletekben értékesítik, a klienskörük régóta kialakult.

– *Mennyi növényt termesztenek évente?* – érdeklődtünk.

– Ezt a megrendelt cserépszám alapján lehet igazán kiszámítani – vette át újra a szót a vállalkozó édesanyja. – A nagyból hét–nyolcezet, a muskátlinak valóból 20–25 ezret, az apró palánták számára 70–80

ezret szoktunk rendelni, illetve 60 ezer raklapra is szükségünk van.

A család minden évben igyekszik újdonságokkal színesíteni a kínálatot, idén egyebek mellett az anthurium (flamingóvirág) és a különlegesebb árnyalatú büdöskék „debütálnak”.

– Az első vetéseket decemberben kezdjük. Márciusban már sok a kiültetni való palánta, az értékesítés áprilisban indul – villantott fel egy töredéknyit évi körforgásukból Boglárka. Közben hazaérkezett Zoltánék hatéves kislánya, Tita-

nilla, aki ebben a tanévben kezdte az iskolát. Négyéves öccsével, Gergővel még látogatásunk előtt a fickói óvodában találkoztunk.

– Annak idején, több mint tíz évvel ezelőtt nagy reményekkel jöttünk ide, és úgy gondolom, sikerült megvalósítanunk a közös célt – összegzett beszélgetésünk végén a vállalkozó. Párja hozzátette: bár a növények kinyílása előtt mindig van benne egy kis stressz, a palánták gondozása már igazi kikapcsolódást jelent számára. A fóliasátrakban pihenő zöld tenger igazolta szavait.

Egészségügyi döntéshozók találkoztak Marosvásárhelyen

„A kórházmenedzsment vezethet minőségi ugráshoz”

A magyarországi és a romániai egészségügyi rendszer hiányosságairól és kihívásairól, az idei egészségügyi költségvetésről, a finanszírozási lehetőségekről, a hálapénzről mint jelenlégről és ennek megfigyeléséről, a gyógyszerhiányról, az állami és magánellátórendszer problémáiról tanácskoztak február 29-én Marosvásárhelyen egészségügyi intézményvezetők. A Studium-Prospero Alapítvány, az Erdélyi Rezidens Orvosok Szövetsége (EROSZ), valamint a Marosvásárhelyi Magyar Diákszövetség (MMDSZ) közös szervezésében Egészségügyi döntéshozók találkozója címmel tartott konferencián részt vett dr. Kincses Gyula, a Magyar Orvosi Kamara elnöke is.

Balról: Vass Levente, Kincses Gyula, Ritli László, László Attila

Antalfi Imola

A szakmai rendezvény résztvevőit – kórházak és egészségbiztosító pénztárak vezetőit, magánkórház-vezetőket, gyógyszerforgalmazó cégek, egészségügyi szolgáltatók képviselőit – dr. Vass Levente, a képviselőház egészségügyi bizottságának titkára köszöntötte. A romániai egészségügyi rendszer finanszírozásáról, az elmúlt időszakban elfogadott jogszabályokról, a közpénznek a magán egészségügyi szektor felé irányítása feltételeiről szólva hangsúlyozta: a korlátok nélküli pénzáramlás a közzszféra fenntarthatóságát veszélyezteti. Hozzátette: a magán-szektor felé nyitás, úgy tűnik, a beteg hozzáféréseinek lehetőségét növeli az egészségügyi ellátáshoz, elsősorban az egyetemi központokban. Jelenleg országwide 200 magánkórház és 350 közkórház kap finanszírozást az egészségbiztosítási pénztártól (OEP). A magán-ellátórendszer finanszírozásának akkor van értelme, ha ez nem az egészségügyi alapcsomag szolgáltatásait fedezi, hanem a Romániában el nem érhető szolgáltatásokra lenne érvényes, illetve az innovatív terápiák kiadásaira fordítanak.

11 milliárd lej hiányzik az egészségügyből

A politikai viták nyomán megszületett egészségügyi költségvetésről dr. László Attila, a szenátus egészségügyi bizottságának elnöke elmondta: óriási összeg, mintegy 11 milliárd lej (-22%) hiányzik a rendszerből (ami a teljes családorvosi ellátás éves költségének négyszerese), például 500 millió lejjel kevesebb jut majd az egészségügyi programok finanszírozására, a beralap ugyanennyivel kevesebb, és 3,65 milliárddal kevesebb pénzből gazdálkodhat az egészségbiztosító. Kétezerrel több rezidens orvos került a rendszerbe, fizetésükre azonban hiányzik a fedezet. Hangsúlyozta, nem volt precedens arra, hogy egyetlen tárca költségvetését 11 milliárd lejjel kiegészítsék az év folyamán, gondok adódhatnak az év második felében a kifizetésekkel, a közbeszerzésekkel (ezeket tanácsos lenne felgyorsítani – mondta). Ami a perspektívát illeti, beszélt arról a kórvonalazó politikai irányvonalról, amely az OEP-t, illetve a gyógyszerfelügyeletet a parlament hatáskörébe vonná, ami néhány évre stabilitást jelentene az intézményvezetőknek (az elmúlt 30 év alatt több mint 40 elnöke volt az egészségbiztosítónak). László Attila a 2021–2027-es pénzügyi időszakban megvaltozott támogatási feltételekről is beszélt.

Hangsúlyozta, három irányvonal mentén történik majd a pályázatok finanszírozása; a lehvívott pályázati alapok egyharmadából olyan projekteket finanszíroznak, amelyek célja a betegségmegelőzés, valamint a szűrőprogramok, az alapok egyharmada az energiahatékony infrastrukturális beruházásokra, a fennmaradó összeg az intézmények kapacitásfejlesztését célzó projektekre fordítható. „Nem tudom, mikor lesz többéves költségvetésük az egészségügyi intézményeknek, mikor lesz kiszámítható az életünk. Sajnos ma sem a teljesítményorientált finanszírozásról, az egészségügyi intézmények differenciált finanszírozásáról, a decentralizáció folytatásáról (struktúra, finanszírozás, bérezés) beszélünk” – mondta a szenátor, hozzátéve: a különböző érdekek ütközése mentén szervezik az egészségügyet, és sokan politikai imázsukat építik, például a koronavírus-járvánnyal is.

Béremelések – pozitív és negatív következmények, méltányosság

Érdekes információkat osztott meg dr. László Attila a résztvevőkkel: míg 1967–68-ban 527 ezer, illetve 524 ezer újszülöttet regisztráltak, 2019-ben csak 180 ezret, közülük 70 ezer külföldön született. A demográfiai adatok tükrében elörelétezhető, hogy a lakosság előregedése, a morbiditás növekvő aránya komoly pénzügyi terhet ró majd az egészségügy költségvetésére. Az orvosoktól érkező visszajelzések szerint nő a cukorbeteg és az onkológiai betegek száma, az onkológiai ellátást pedig a rendszer jelenleg sem képes teljes mértékben megoldani, annak ellenére, hogy a közzszféra kiengedte a szolgáltatásokat a privat ellátórendszer felé. A kapacitásnövelés, az orvosok és az egészségügyi szakmelyezet elvándorlásának megállítására elengedhetetlen, ezért született meg két évvel ezelőtt a döntés a béremelésekről az egészségügyben. „Sajnos nem sikerült olyan feltételeket teremteni, hogy a szolgáltatásdíjakat úgy állapítsuk meg, hogy fedjék a bérnövekedések költségeit” – tette hozzá dr. László Attila. Az is aggasztó, hogy 1 év alatt 700-ról 1400-ra nőtt azon települések száma, ahol hiányzik a családorvos.

Ifj. Ritli László, a nagyváradi Newmedics magánklinika menedzsere szerint a magán-szféra nem tudja ugyanazokat a béreket biztosítani az orvosoknak, mint a közzszféra, csak akkor, ha a betegetől pénzt kér el. „Annak ellenére, hogy a közzszférában háromszorosa lettek a bérek, 13 óra után nincs orvos, jobb gyógyszerellátás sincs, több

orvos sem maradt a rendszerben, és nem is jöttek haza külföldről az orvosok, középkaderek. Nem látom a béremelések pozitív hatásait azonkívül, hogy a magánszférából sikerült elszívni az orvosokat” – mondta. Vele ellenkező véleményt fogalmazott meg Duda Tihamér, a Hargita Megyei Egészségbiztosítási Pénztár igazgatója, aki szerint jó döntés volt a béremelés, az orvosok nem mentek el Hargita megyéből, sőt sokan válsztják, hogy itt dolgozzanak, elmondható, hogy fordított irányú orvosvándorlás alakult ki. Hozzátette: stabilitás van, de nem javult a szolgáltatás, és nem tűnt el a hálapénz sem. Az igazgató szerint a kórházi menedzsment vezethet minőségi ugráshoz, a finanszírozást illetően pedig egyensúlyhelyzetet kell teremteni (jelenleg a megemelt bérek nagyobb értékét képviselnek a szolgáltatásoknál), ami pedig az elosztást illeti, „a kenyérből mindenkinek annyi jusson, amennyire képes!” A sepsiszentgyörgyi kórház menedzsere, András Nagy Róbert elmondta, a béremelés előtt az orvosmigráció a közkórháztól a magánkórház felé történt, de immár ez megfordult. Úgy vélte, nem az a kérdés, hogy kellett-e a fizetésemelés vagy sem az egészségügyben, hanem az, hogy méltányos volt-e. „A teljesítményfinanszírozásra kellene odafigyelni. A teljesítmény szerinti bérezési rendszer kidolgozásakor figyelni kell a mutatókra” – mondta. Helyesnek tartotta, hogy a magyarországi biztosító nem vagy csak részben finanszírozza a privat szektort, hiszen az utóbbi egyetlen célja a profitszerzés, márpedig véleménye szerint „egy egészségügyi rendszer elsősorban nem a profitszerzésre kell épülnön”.

Az onkológiai szűrőprogramok beindítása várható

Dr. László Attila szerint nagy valószínűséggel be fognak indulni az onkológiai szűrőprogramok, úgymint a tbc, mellrák, méhnyakrák, vastagbélrák szűrése, tavaly ilyen vizsgálatokra 200 millió eurót fordítottak. „Külsőkérdés, hogy hogyan tudjuk biztosítani a betegutakat azoknak a személyeknek, akiknél felmerül a daganatos betegség gyanúja, hogy ne kelljen kivárniuk 6 vagy 9 hónapot a vizsgálatra, és használhassák a magán-ellátórendszer infrastruktúráját is. A nagy egyetemi központok elviszik az egészségügyi költségvetés kétharmadát, a közkórházaknak elő kellene teremteniük a fejlesztésekhez szükséges pályázati önrészeket, nem pedig kinyújtott kézzel állniuk a minisztérium elé. A nem performáns intézményeket be kell zárni, de szubakut ellátást és otthoni gondozást biztosító intézményeket kell nyitni, hiszen jelenleg ilyen ellátás nincs. Például a csipőprotézissel műtött beteget 5-7 nap múlva hazaküldik a kórházból, ahelyett, hogy rehabilitációt biztosító szubakut ellátóközpontba irányítanák, mivel nincs ilyen intézmény.

Hálapénzmentes egészségügy – de hogyan?

Dr. Kincses Gyula a magyar egészségügyi rendszer kihívásairól tartott előadása elején hangsúlyozta, a politikum és a szakemberek másként látják a köz-, illetve a magán-ellátórendszer finanszírozhatóságát. A Magyar Orvosi Kamara elnöke a magyar egészségügyi rendszer fő problémái közt a krónikus

és globális alulfinanszírozottságot, az orvoshiányt, a magánegészségügy folyamatosan erősödő elszívó hatását, a durván növekvő, kontroll és szabályozás nélküli magánegészségügyet, a torz struktúrát (kórházközpontú, széttagolt szerkezet, kihaló alapellátás), a szakmai szabályozás, a transzparencia alacsony szintjét említette, amikor is az egyetlen létező rendezőelv a hálapénz. A betegbiztonság, az egészségügyi dolgozók tisztességes megéltetése, a munkakörülményeik javítása érdekében betartható, életszerű szabályokat kell meghozni, a bértárgyalásokról a szakárca és a Magyar Orvosi Kamara (MOK) közti tárgyalások folyamatban vannak. A MOK alapállása az, hogy a béremelés önmagában nem oldja meg az egészségügyi problémáit, de minden megoldás előfeltétele, ugyanakkor nem a többlépcsős, hanem egy nagy lépcsős, jól kommunikált béremelés kell. Az egyik cél a hálapénzmentes, a szabályoknak megfelelően működő egészségügy feltételeinek megteremtése. Mert mi a hálapénz? – tette fel a kérdést. Szokásból adott, a hála kifejezése, vélt hátrány elkerülése, előnyvásárlás, illetve számla nélküli szolgáltatásvásárlás – és mindezek okai a beteg oldaláról a hiány, az elfogadó oldalról elsősorban az alacsony bér, a „sok pénznél jobb a még több” elv. „A lényeg, hogy egyetlen elemmel nem lehet megoldani a hálapénz megfigyelését, az összes ezzel kapcsolatos eszközt igénybe kell egyszerre venni. Először is: béremelés nélkül semerre nem lehet jutni, muszáj az ellátórendszer transzparenciáját fokozni, magyarul: a várólisták nyilvános vezetését, hogy ne lehessen kockás füzetbe írni, ahol a főorvos vezeti a listáját, s így könnyen beavatkozni. Ha nem a főorvos vezeti a listákat, hanem ez online történik, vagy a hivatal vezeti, nem tudják befolyásolni. Természetesen a hiánynak magának csökkennie kell, mert amíg nagyon nagy a hiány, valaki mindig meg akarja oldani ezt, hiszen az életéről van szó. Egy rossz egészségügyben, ahol nagyon nagyok a hiányok, a hálapénzt sajnos nem lehet felszámolni. Ugyanakkor vannak olyan, számomra emberileg elfogadható igények a személyességgel kapcsolatban, amit viszont legálisan kell megvárosíthatóvá tenni. Ha valaki például szeretne egy bizonyos orvosnál szülni, ennek meg kell teremteni a törvényes lehetőségét, ami nem más kárára történik. Fontos a biztosítási csomag pontosítása, és ehhez a legális szolgáltatás többlet-hozzáadásának lehetősége. Amikor ezek a feltételek nagyjából együtt vannak, akkor kell egy nagy társadalmi kampányt rátenni, amely meggyőzi a beteget, hogy minden átlátható, nem kell hálapénzt adni, és ekkor be lehet vezetni a büntethetőséget is” – nyilatkozta lapunk kérdésére dr. Kincses Gyula.

Párhuzamos gyógyszerkivétel és kisszámú innovatív orvosság

A gyógyszerpiacról 2500 termék tűnt el az elmúlt 3 évben – jelentette ki Kelemen László József, a Gedeon Richter Romania marketing- és eladási igazgatója. Hozzátette, ezek csupán egy része helyettesíthető, ugyanakkor a gyógyszerpiac 20 százaléka párhuzamos exportra kerül. Hozzájárulásával kiegészítette Fejér Attila ARPIM-alelnök, a Lilly romániai ügyvezető igazgatójának előadását a gyógyszer-támogatásról, árázról és finanszírozásról, a clawback és a gyógyszerhiány összefüggéseiről. Mint az előadásból megtudtuk, Románia évi 1000 eurót költ egy lakos egészségügyi ellátására, ebből a gyógyszerköltség 280 euró az uniós 522 euró átlaghoz képest. Ami ugye azért is érdekes, mert a romániai gyógyszerpiac az EU-ban 3,6 milliárd dolláros, a második legnagyobb. A gyógyszercegek által az államnak visszafizetett clawback díj (a gyógyszerfogyasztás és -támogatás értéke közötti különbözet) 2016-tól folyamatosan nő, 15%-ról elérte a 30 százalékot, a gyógyszerhiány pedig az elmúlt években hangsúlyos volt. Ennek okai többtényezősök, a legfőbb szempont az EU-ban a szabad áruáramlás, és mivelhogy a gyógyszer is áruként jelenik meg, a párhuzamos export miatt elsősorban az olcsóbb orvosságok kivétel történik, ugyanakkor a gyártók kivonják a gyógyszereket a veszteséges piacokról. Tavaly Romániából 70 innovatív gyógyszer-típus került ki, az ilyen orvosságokhoz való hozzáférés korlátozott. Európában az elmúlt 4 évben 220 innovatív gyógyszert hagytak jóvá, ezek közül 20 érhető el Romániában – hangzott el Fejér Attila előadásában.

A konferenciát Weber Zoltán, az Energo ESCO képviselőjének a 2021–2027-es európai uniós költségvetési ciklusban a romániai egészségügyi rendszer számára lehívható energiatakarékosági alapokról szóló előadása zárta.

Célba ért a rendezvény Öt országból a balavásári borversenyen

A szakemberek szerint a világ bármely versenyén megállnák a helyüket az itt bemutatott borok

Fotó: Gligor Róbert László

Hat országból 506 mintát jelentettek be, végül öt országból 408 mintával jelentek meg a Kárpát-medence borászai a XXIV. Nemzetközi Balavásári Borversenyen. Az itt elbírált borok a világ bármely versenyén megállnák a helyüket – hangsúlyozták a szakemberek.

Gligor Róbert László

A termelők, borászok csütörtökön nyújthatták be a bormintákat, amelyeket pénteken hat zsűritag bírálta el, szombaton délelőtt pedig sor került a bírálatok írásos közlésére, a hivatalos értékelésre és a legjobb italok készítőinek díjazására. A ceremónia a borrendek bevonulásával kezdődött: a kelementelki Kisküküllő Borrend, a dicsőszentmártoni Szent Márton Borrend, a kiskunhalasi Cultores Moris Rebemtionis Borrend, a kecskeméti Mathiász János Borrend és a csurgói Csoknói Vitéz Mihály Borrend lovagjainak tapsolhattak a borászok.

„A bor a remény és megnyugvás hangján szól hozzánk” – mondta köszöntőjében Péterfi Sándor, a kelementelki Kisküküllő Borrend nagymestere, míg dr. Sándor Tibor László, Magyarország bucaresti nagykövetségének mezőgazdasági attaséja kortörténelmi alkalomnak nevezte a versenyt, továbbá elismerését fejezte ki azoknak, akik az elmúlt huszonnégy évben ezt

„lélekkel és borral töltötték meg”, gyarapítva a vidék hagyományát. Magyarország csikszeredai főkonzulátusának gazdasági attaséja, Lázár Zoltán arra mutatott rá, hogy az anyaország kormánya az elmúlt években pénzben, adatbázisban, tudásátadásban és egyéb rendezvények révén nyújtott támogatást az erdélyi gazdáknak, akiket arra kért, gyarapítsák tudásukat, hogy a következő nemzedék is itt ünneplhesse a borászatot. *Sagyebó István*, Balavásár polgármestere a borversenyt méltatva kiemelte: az óriási háttér munkának és a szaktekintélyeknek köszönhető, hogy ilyen kort ért meg a verseny, és ennek tulajdonítható, hogy megmaradtak a kisküküllői domboldalokon a szőlők. Olyan minőségi fejlődés tapasztalható, hogy azok a borok, amelyeket a nagyaranyát érdemeltek, ma már csak bronz minősítést nyernének; ma már olyan kézműves borok teremnek ezen a vidéken, amelyek a világ bármely megmérettetésén megállnák a helyüket.

Hasonlóan vélekedett az anyaországi *Kunszeri Miklós*, a zsűri elnöke, aki szerint az elmúlt huszonnégy év óriási fejlődést hozott, emberi és szakmai kihatásai vannak, ennek a borversenynek és a boroknak a fokozatos szakmai javulása tőkét vitt be a borászatba. S míg kezdetben attól tartottak, hogy egyre kevesebben fognak szőlővel, borral foglalkozni, nem így történt. A versenyről szólva elmondta: a

kék szőlővel még csak próbálkoznak itt, a vörös- és rozé borokra nagy jövő vár, de ehhez még rengeteget kell tanulni, viszont a fehérborok kiválóak. Felhívta a figyelmet egy borlaboratórium szükségességére, ugyanis lehet kiváló borokat termelni, de a 21. században figyelni kell a biztonságra is.

Európai szintű borok

A benevezett 408 bormintából 78 külföldről, a többi hazánkból érkezett, 66 szerzett arany, 146 ezüst, 129 bronz minősítést, 67 pedig dicséretet. A bronz kategóriában a legtöbb pontot a dicsőszentmártoni Vincze Attila vegyes bora, az ezüst kategóriában a somogyicsói Fagyas József Irsai Olivér bora, az aranyak csoportjában a kelementelki Orbán család késői szüretelésű bora szerezte meg, míg az idei verseny nagyaranyát a dicsőszentmártoni Seprődi József borász sauvignon bora nyerte el. A negyven éve szakképzett és hivatásosként dolgozó borász örül a díjnak, ami bizonyítja, hogy jól végzi a dolgát. A legfontosabbnak a jó alapanyagot, a jó szőlőt tartja. Borász szakemberként élmény volt számára részt venni a versenyen, megállapította, hogy az ipari borászatok italai és a kézműves borok között nagy a különbség, egy magánborász képtelen utolérni a modern ipari technológia eredményeit. A kisborászoknak nagyon nehéz betörni a piacra, de ha egyedi italt termelnek, lehet jövőjük, hiszen

jók a természeti adottságok, a globális felmelegedés ezen a vidéken nem érinti a szőlőt. Az utóbbi évtizedekben hatalmasat fejlődött a küküllőmenti bor, bár a szőlőtermesztés mértéke csökken. Ez a verseny is bizonyítja, hogy európai szintű boraink vannak, de a borászatba, szőlészetbe rengeteg pénzt, lendületet, szaktudást és fizikai munkát kell beleadni – taglalta Seprődi.

A 66 aranyérmes bor termelői között Balavásárról Iszlai Jenőt, Csegzi Tibort, László Alpárt, Miklós Gyulát, a községhez tartozó Egrestőről Botos Kálmánt és Farkas Károlyt találtuk ott. Ez utóbbi csupán hobbiszinten foglalkozik vele, hatféle bort készít, nagyon jó alapanyagot, szőlőt termel jelenleg 70 ár területen, amelyet bővíteni is kíván. Reménykedett a jó eredményben, hiszen két hete egy muskotály bora Dicsőszentmártonban nagyaranyát kapott. Édesapja már a kezdetektől részt vett a borversenyeken, ő csupán az utóbbi tíz évben. Feltétlenül szükségesnek tartja megmérettetni a boraikat, hiszen az itt összegyűlt borászok véleményét mondanak egymás italáról, így megtudhatja, hogy milyen hibákat követ el.

A zsűri a legidősebb borászt is díjazta, a 77 éves nagykendi Kolcsár Mihály kettő kivételével eddig minden balavásári versenyen megmérettette a borát.

Az idei versenyen több horvát borász is megjelent. Ivan Kopornič tavaly látogatott el először ide, Magyarországon évekként elelőzött megismerkedett az erdélyi borászokkal, akik többször is meghívták. Ez a verseny újdonság számukra, amikor otthon elmesélte társainak, felkapták a fejüket rá, így most többen érkeztek. Ivan 27 mintát hozott, amiből több is aranyat, még több pedig ezüstöt nyert – mondta el lapunknak a podravainai borász.

Változik a borászközösség

Amikor 1997-ben néhány borász elhatározta, hogy a dicsőszentmártoni mintára Balavásáron is borversenyt szerveznek, csupán

kéttucatnyi borminta volt, a következő évben negyven, ma már negyvenháznál több. Kezdetben opálos, szüretlen borokkal érkeztek a vidéki gazdák, ma „szalonképesek” az italok, s a legtöbb borász szakmailag felkészült. Modern derítőszerkeket és szűrőt használnak, bogyzógépet vásároltak, és ennek is köszönhetően néhány családnak a bor már komolyabb jövedelemforrást jelent – vont párhuzamot a Népszava kérdésére Péterfi Sándor nagymester. A bor közösségépítő szerepének köszönhetően nagyszámú borász gyűlt itt össze évenként, egymástól tanulnak, megbeszélnek közös dolgaikat, ami a globalizálódó világban nem

Az idei verseny nagyaranyát Seprődi József borász kapta

elhanyagolandó. Az itteni szőlőfajtáknak kedvez a Kis-Küküllő völgyének viszonylag hűvös klímája, a globális felmelegedés még nem égeti ki a szőlőből a finom aromákat és illatokat, és bármennyire is telített a romániai piac, a Kis-Küküllő menti borok mindig elfogynak.

A községi napokat leszámítva, a borverseny Balavásár legnépesebb rendezvénye, a legnagyobb hírnevet ez hozza a községnek – állítja *Sagyebó István* polgármester, aki szerint nem remélt színvonalat értek el az elmúlt két és fél évtized alatt, és ennek köszönhető, hogy még van szőlő a község falvaiban, a gazdák kedvet kaptak a termelésre és a borászatra, és megváltozott a borászközösség is.

Öt borrend lovagjai vonultak fel szombaton

A Maros Művészegyüttes Magyarországon, Kárpátalján

A tavasz megérkezével még pezsgőbb az élet a Maros Művészegyüttesnél. Januárban és februárban főként itthon, Erdélyben láthattuk őket fellépni: műsorkészletüknek derűs színfoltja volt a *Télűző – a téli ünnepkör szokásai* című, humoros farsangi összeállításuk, ám többször megörvendeztették a környék gyermekközönségét mesejátékkal, a felnőtteket pedig komolyabb témájú előadásokkal.

A héten még a marosludasi érdeklődők megtekinthetik az együttes *Valaki jár a fák hegyén...* című, Kányádi Sándornak emléket

állító előadást, az RMDSZ 30 – Mindig a magyarokért karaván keretén belül. A költő rendkívüli szellemiségét megidéző előadásra március 11-én 17 órától kerül sor a marosludasi művelődési házban.

Tavaszi turnék

A szerdai előadás után a társulat kis időre elköszön hazai közönségétől, ugyanis március 14-én, szombaton hagyományos tavaszi turnéra indul Magyarországra. A Soproni Tavaszi Napok keretében március 15-én, vasárnap ünnepi előadással és a *Szép*

Palkó mesejátékkal fogja megörvendeztetni a soproni közönséget. Március 16-án Győrben is a *Szép Palkó* kerül műsorra, aztán a Valaki jár a fák hegyén... újból Sopronban.

A zalaegerszegi közönség a *Szép Palkó* és az *Imádság háború után* című előadásokat tekintheti meg március 17-én. Másnap a Valaki jár a fák hegyén... című előadást a zalaalövői nézők örömeire játsszák kétszer is. Március 19-én ismét a *Szép Palkó* mesejátékot és az *Imádság háború után* című előadást viszi színre az együttes

Szombathelyen. A turné Celldömölkön ér véget, ahol az érdeklődők március 20-án a *Szép Palkó* című mesejátékot tekinthetik meg.

A Maros Művészegyüttes táncosai Kárpátaljára, Ukrajnába is ellátogatnak e hónapban: március 24-én és 25-én Beregszászon, illetve Munkácsra adják elő a Spectrum Színházzal közös, *Tündöklő Jeromos* című produkciójukat, amellyel korábban a hazai és több nagy magyarországi színház közönségét is megnyerték.

Barabási Attila-Csaba igazgató

KÖZLEMÉNY

Marosvásárhely Polgármesteri Hivatala emlékezteti a magán- és a jogi személyeket, hogy a 2020. évi ingatlan-, telek- és gépjárműadó befizetésének első határideje 2020. március 31-e.

Eszerint 2020. március 31. az utolsó nap, amikor a marosvásárhelyiek még 10%-os kedvezményben részesülnek, amennyiben teljes egészében befizetik az egész évre a helyi adókat. E dátum után havi vagy részleti 1%-os késedelmi kamatot számolnak fel.

Emlékeztetjük az adófizetőket ugyanakkor arra is, hogy az ingatlanok felértékelési jelentéseit legkésőbb március 31-ig kell benyújtani.

A helyi adókat és illetékeket készpénzzel és bankkártyával is ki lehet fizetni a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal adóosztályának ügyfélszolgálatánál, valamint a lakónegyedekben található adóbegyűjtő irodákban is: Merészeg utca – Diamant környéke, Bolyai utca 3. szám, Călărașilor utca 26-28. szám – gépkocsibegyűjtési hivatal és Kós Károly utca 1B szám – közterület-felügyelő osztály székhelye.

Ugyanakkor magánszemélyek online is befizethetik adókötelezettségeiket a ghiseul.ro portálon keresztül elektronikus pénztalálással.

A jogi személyek a hivatal honlapján, a www.tirgumures.ro internetes elérhetőségen a Globalpay applikáció segítségével áttekinthetik az adóügyi nyilvántartásban szereplő befizetési kötelezettségeiket, valamint bankkártyával történő elektronikus kifizetésre is lehetőség nyílik. Mindehhez előzetesen azonosítót kell igényelniük.

A helyi adókkal és illetékekkel kapcsolatos összes formanyomtatvány, a szükséges iratok jegyzéke, a befizetési kötelezettségekhez rendelt IBAN-kódok (bankszámla-azonosítók), valamint egyéb hasznos információk megtalálhatók az intézmény www.tirgumures.ro honlapján, az **ADÓK, ILLETÉKEK ÉS BÍRSÁGOK** menüpont alatt.

Szövérfi László ügyvezető igazgató

Az Adó- és Pénzügyi Hivatal közleménye

A sajtóban megjelent hírekkel kapcsolatosan, miszerint életbe lép az alkotmánybíróság 581/2019-es, az ANAF pénzügyi szervei által elrendelt biztonsági intézkedésekre vonatkozó döntése, nem tükrözi a valóságot, a közvélemény körében elterjedt adatok túlzottak.

Az alkotmánybíróság 581/2019-es döntéséből fakadó intézkedéseket az 5/2020-as számú, az állami költségvetésre vonatkozó törvény kidolgozásánál vették figyelembe, amelynek nem volt jelentősebb hatása.

Az alkotmánybíróság döntésében közrejátszó biztonsági intézkedések több mint 60 százalékban azokra az adófizetőkre vonatkoznak, akik fizetésképtelenek, vagy adóügyi szempontból inaktívak.

Ilyen értelemben az adószervek esetenként elemzik az adóügyi helyzetet, mielőtt megszüntetnék a biztonsági intézkedéseket.

Az adóügyi szervek biztonsági intézkedéseket rendelhetnek el a 207/2015-ös, az adózási eljárásra vonatkozó törvénykönyv 213. cikkelyének 7. bekezdése értelmében, amelyre az 581/2019-es alkotmánybírósági végzés nem vonatkozik, és amely legtöbb 6 hónapig érvényes, ezt a határidőt egy évre lehet meghosszabbítani, ami a pénzügyminisztérium és az ANAF szerint is észszerű határidő.

Az alkotmánybíróság 581/2019-es döntését az indokolja, hogy megengedhetetlen az összehangolatlanság az adminisztratív és bünyügyi procedúra között.

Az adminisztratív biztonsági intézkedések elsősorban bünyügyi jellegűek, és az igazságügyi szerveknek kellene elrendelniük őket, illetve a bűnüldözés során az ügyészek, az előkészítő ülés fázisában pedig az előkészítő ülés bírójának/a bíróságnak.

Ugyanakkor a döntés pontosítja azt a tényt, hogy bizonyos bűncselekmények esetében a biztonsági intézkedések kötelezőek, ezek elrendelése kizárólag az ügyész által történik a bünyügyi per folyamán, és nem az adóügyi szervek által.

Ilyen összefüggésben az adóügyi szervek által elrendelt biztonsági intézkedés egy olyan lépés, amely nem befolyásolja az esetleges károk behajtási fokának a biztosítását.

A pénzügyi főigazgatóság újraszervezése a bünyügyi bejelentések megoldásának hatékonyságát célozza, tekintettel arra, hogy a megoldott bünyügyi bejelentések 71%-a a büntetőeljárás lezárásával/visszavonásával, 29%-a bírósági eljárással végződött.

Így, amint az ANAF újraszervezésére vonatkozó jogszabálytervezetből kitűnik, szükség van a tevékenységek optimalizálására, az operatív ellenőrzés megerősítésére, az ellenőrzőtevékenység minőségének javítása érdekében, az adózási ténymegállapítások megfelelő megalapozásával, beleértve a pénzügyi főigazgatóság irányába megfogalmazott bünyügyi feljelentéseket is.

MAROS MEGYEI TANÁCS
ELNÖK

2020. március 6-án kelt
222. számú rendelet

A Maros Megyei Tanács nyilvános, rendkívüli ülésének
összehívásáról

A Maros Megyei Tanács elnöke,
A közigazgatási törvénykönyvre vonatkozó 57/2019. sz. sürgősségi kormányrendelet 178. cikkelyének (2) bekezdése, a 179. cikkely, alátámasztva a 134. cikkely (1) bekezdése a) pontja, a 135. cikkely és a 196. cikkely (1) bekezdésének b) pontja előírásai alapján,

elrendeli:

1. cikkely (1) Összehívja a Maros Megyei Tanács plenumát nyilvános rendkívüli ülésre, 2020. március 10-én 13 órára.
- (2) A soros ülés napirendjének a tervezete a jelen rendeletnek a szerves részét képező mellékletben található.
2. cikkely. Jelen rendeletet közzéteszik a helyi sajtóban és a hatóság internetes oldalán, és elküldik a megye főjegyzőjének, a megyei tanácsosoknak, a Maros Megyei Tanács szakapparátusa független igazgatóságainak, szolgálatának és osztályainak.

Péter Ferenc
ELNÖK

Ellenjegyző
Paul Cosma
FŐJEGYZŐ

A Maros Megyei Tanács elnöke 2020. március 6-i 222. sz. rendeletének melléklete

A Maros Megyei Tanács márciusi rendkívüli ülésének
NAPIRENDTERVEZETE

1. Határozattervezet Ionela-Daniela Balaș megyei tanácsos mandátuma jog szerinti megszűnésének a megállapítására vonatkozóan.
Indítványozó: Péter Ferenc, a Maros Megyei Tanács elnöke
2. Határozattervezet Maros megye 2020. évi általános költségvetésének a kiigazításáról.
Indítványozó: Péter Ferenc, a Maros Megyei Tanács elnöke
3. Határozattervezet a Marosvásárhelyi Transilvania Repülőtér Ö.Ü.V. 2020. évi bevételi és kiadási költségvetésére és működtetésére irányuló állami támogatás jóváhagyására vonatkozóan.
Indítványozó: Péter Ferenc, a Maros Megyei Tanács elnöke
4. Határozattervezet a mezőzáhi Park utca 10. sz. alatti ingatlant érintő egyes intézkedések jóváhagyására vonatkozóan.
Indítványozó: Péter Ferenc, a Maros Megyei Tanács elnöke
5. Határozattervezet a Maros Megyei Tanács 2020. február 20-i 22. számú határozata 1. és 2. mellékletének - amelyek arra vonatkoznak, hogy a megyei tanács részt vállal-e egyes megyei közérdekű kulturális és társadalmi tevékenységek szervezésében, kivitelezésében és finanszírozásában - módosításáról és kiegészítéséről.
Indítványozó: Péter Ferenc, a Maros Megyei Tanács elnöke
6. Határozattervezet a 2020. évi ifjúsági alapról finanszírozandó tevékenységek meghatározásáról.
Indítványozó: Péter Ferenc, a Maros Megyei Tanács elnöke
7. Határozattervezet a Maros megyei gyermekvédelmi bizottság összetételének a módosítására vonatkozó 2020. február 20.-i 27. sz. Maros megyei tanácsi határozatban levő elírás kiigazításáról.
Indítványozó: Péter Ferenc, a Maros Megyei Tanács elnöke
8. Határozattervezet a Maros Megyei Klinikai Kórház egyes betöltetlen részlegvezetői tisztségeinek elfoglalása érdekében szervezendő versenyvizsga véleményezésére vonatkozóan.
Indítványozó: Péter Ferenc, a Maros Megyei Tanács elnöke

9. Kérdések, interpellációk, válaszok, vélemények.

Péter Ferenc
ELNÖK

Marosvásárhelyi Rádió Románia
96 FM
106,8 FM
1323 AM
www.marosvasarhelyiradio.ro

